

Eggen in maïs

Eggen hoort bij de onkruidbestrijding

voorjaar 2007

Een aantal jaren is er flink geëgd in de maïsteelt. Het was een verplichte maatregel om Mac Sharry-toeslag te kunnen ontvangen voor maïs. Sinds het verdwijnen van deze cross compliance in 2005, blijft de eg weer massaal in de schuur staan. Een aantal loonwerkers blijft echter fanatiek eggen. Zij zien de voordelen van het eggen als onderdeel van een goede onkruidbestrijding in de maïs.

Voordelen van eggen

Eggen heeft een aantal voordelen. Het maakt het land vlakker. De grofste kluiten worden verkleind, waardoor een veel mooier spuitbed ontstaat. Ook bij toepassen van bodemherbiciden voor opkomst is dit een voordeel. Bij het toepassen van bijvoorbeeld Merlin voor opkomst van maïs ligt na het eggen het middel als een film over de geëgde grond. Er moet dan wel ongeveer twee dagen na het zaaien geëgd en direct daarna gespoten worden. Het grootste voordeel van eggen is dat de vroeg gekiemde onkruiden al vroegtijdig worden bestreden. Met eggen pakt u ook lastige onkruiden, die vroeg kiemen zoals zwaluwtong en ooievaarsbek al gedeeltelijk aan voordat u toe bent aan een chemische aanpak. Tevens wordt met eggen een kiembed gemaakt voor nieuwe onkruiden. De kiemgolf van de onkruiden daarna is daardoor veel homogener. Als de maïs dan in het 2-4 blad stadium kan worden gespoten, zijn de nieuwe on-

kruiden niet te groot en is de variatie in onkruidgrootte veel minder. Er is ook minder schaduwwerking van de onkruiden waardoor een betere bedekking wordt gerealiseerd. Dit alles geeft een beter spuitresultaat en maakt het mogelijk om met een lagere dosering middel te spuiten. U zou hierdoor op z'n minst de extra bewerkingskosten voor eggen terug kunnen verdienen. Naast een kostenbesparing op middel levert deze aanpak natuurlijk ook een behoorlijke milieuwinst op.

Aandachtspunten

Om voor opkomst te kunnen eggen, moet de maïs minstens vijf centimeter diep zijn gezaaid. Eggen begint bij het zoeken naar witte draadjes van onkruiden. Zijn deze er nog niet, stel dan de bewerking uit voor een maximaal effect. Staan al groene blaadjes boven de grond, dan is eggen minder effectief. Echter op zandgronden kunt u dan toch nog wel ruim 90 procent van die kiemplantjes opruimen. Bij

onkruiden met twee tot vier blaadjes loopt het resultaat van eggen snel terug naar 50%. Het tijdstip van eggen is afhankelijk van de zaaidatum en het moment waarop het zaai bed wordt gemaakt. Is het zaai bed al een week of langer voor de zaaidatum gemaakt, dan is de eerste dag na zaaien vaak al een goed egmoment. Bij een zaai bed bereiding kort voor zaaien, is vaak de vierde tot de zevende dag ideaal. In sommige gevallen kunt u twee keer voor opkomst eggen. Voor opkomst eggen kan met 10 tot 12 km per uur. Na opkomst is de maïs gevoeliger voor schade. Beperk dan de snelheid tot vier à zes km per uur en werk niet dieper dan twee centimeter. De ontwikkeling van de onkruiden bepaalt of eggen na opkomst nog zinvol is. Naast de vele voordelen kleven er soms ook nadelen aan het eggen. Vooral op zeer lichte gronden is de kans op verstuiwen groter. Ook kan de grond na eggen bij hevige neerslag sneller dichtslaan. Aan de andere kant kan door eggen na zaai dichtgeslagen grond weer worden losgetrokken.

Locatie	Jaar	Datum zaai	Aantal vooropkomst egbewerkingen	Aantal onkruiden per m ²		Maximale onkruidgrootte in cm	
				-	+	-	+
Vredepeel	1995	4-5	2x	39	38	10	5
Heino		1-5	2x	387	272	7	3
Vredepeel	1996	26-4	1x	23	16	25	10
Leende		26-4	2x	919	867	5	3
Heino		3-5	3x	478	369	10	5
Valthermond		24-4	3x	762	405	15	5
Delwijnen		22-4	1x	110	142	25	10
Vredepeel	1997	30-4	1x	123	108	10	5
Leende		28-4	2x	676	299	10	3
Heino		2-5	1x	273	203	10	5
Valthermond		26-4	2x	16	8	10	5
Rumpt		25-4	1x	32	22	10	10

Tabel: Het effect van voor opkomst eggen (+ wel of - niet) in maïs op onkruid aantallen en grootte na opkomst van maïs in twaalf veldproeven.

Ervaringen uit de praktijk

Gerard Venner,
werktuigencoöperatie
Leudal in Heythuysen.

“Voor ons hoort eggen bij een goede onkruidbestrijding. De afgelopen jaren heeft iedereen het nut van eggen wel gezien. Dan moet je dat ook aan de klant kunnen verkopen.” Maar hoe doe je dat bij een bewerking die men alleen als een verplichting zag en soms weinig serieus werd uitgevoerd. Bij Leudal is het antwoord helder. “Wij hebben de klanten gezegd als wij de maïs spuiten, dat we dan ook eggen. We proberen door een besparing op middeleninzet de kosten voor eggen terug te verdienen. De twijfelaars hebben we overtuigd door ze uit te nodigen bij een simpele demo-

proef. Met de helft wel en de andere helft niet geëgd. Een bezoekje daaraan was voldoende.”

Interview en foto door Toon van der Stok in Loonbedrijf (ledenblad CUMELA)

Tips

Start bij witte draadjes stadium

Het ideale moment van eggen is het witte draadjes stadium van de onkruiden. Nagenoeg honderd procent van de onkruiden worden dan aangepakt.

Diep zaaien

Zaai de maïs voldoende diep, ca 5 cm. Zo kan ook diep en agressief genoeg worden gewerkt met de eg. De eg-

diepte moet ongeveer 2 cm minder zijn dan de zaaidiepte.

Stel de eg goed af

De meeste eggen hebben meerdere instelmogelijkheden. Maak hier ook gebruik van om het maximale resultaat te bereiken van de egbewerking. Een stekende stand van de egtand werkt agressiever. Voor opkomst luidt het advies vaak een iets stekende instelling. Grasachtige onkruiden worden beter bestreden met een stekende stand dan een slepende stand. Let wel op dat de eg dan niet te diep gaat werken. Controleer dit en stel dit zonnodig bij.

Vlak zaaibed

Zorg voor een vlak zaaibed. In te diepe sporen worden onkruiden met de

eg onvoldoende geraakt. De niet geraakte onkruiden bij eggen maken het bepalen van de dosering bij het spuiten moeilijker.

Enkele loonwerkers blijven fanatiek eggen

Uit een landelijke steekproef onder een 50-tal grote loonwerkers, die gezamenlijk circa 10% van het maïs areaal bespuiten, blijkt dat ongeveer 65 procent helemaal gestopt is met eggen. Ongeveer vijftien procent van de loonwerkers blijft fanatiek aan het eggen. Net als veel adviseurs, middenfabrikanten en onderzoek vinden zij dat eggen hoort bij een goede onkruidbestrijding in maïs.

Meer informatie:

- Kijk op www.telenmettoekomst.nl
Hier vindt u verschillende folders over onkruidbestrijding in maïs
- Of neem voor meer informatie contact op met uw adviseur.

Praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan een breed gedragen duurzame teelt in de plantaardige sectoren. Ruim 400 ondernemers testen en beoordelen duurzame teeltmaatregelen, 'Best Practices,' op de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met diverse partijen die het boerenerf cq. de tuin betreden. Deze folder is met grote zorg samengesteld. De samenstellers zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens.

Colofon:

Productie: Telen met Toekomst
Tekst: Brigitte Kroonen-Backbier (PPO)
en Rommie van der Weide (PPO)
Eindredactie: Wilco Dorresteyn
(DLV Plant)
Vormgeving & druk: Graphiset Uden

